

[Oluf Pedersen.]

forpligtelser der er kommet ind under høst-pantebrevene, synes jeg, det ser ud, som om man ikke havde holdt sig til det, loven omfatter, nemlig læggekartofler og såsæd, men at man også har ladet almindelig købmandsgæld gå ind under høstpantebrevet, og hvor det er sket, kan det godt være, at der er visse vanskeligheder. De store poster, vi har set eksempler på, kan ikke alene dreje sig om kartofler og udsæd.

Nu har jeg nok set, at lovforslaget er anbefalet af landboforeningerne og husmandsforningerne. Det er der ikke noget at sige til — hvorfor skulle de ikke give det deres anbefaling? Men jeg gør opmærksom på, at i realkreditkommissionen har der været store betænkeligheder ved høstpantebrevene, idet man fra kreditforeningernes side anfører, at høstpantebrevene, i alt fald i de tilfælde, hvor man tilsyneladende har fået altfor meget ind under dem, har modvirket ydelse af de størst mulige billige realkreditlån, og det vil altså sige, at man ved at gennemføre dette lovforslag kan modvirke, at der gives de størst mulige realkreditlån, og så er ordningen jo til skade for dansk landbrug i stedet for til gavn.

Jeg må derfor forbeholde mig min stilling til lovforslaget, indtil der er fremført noget, som begrunder, at en sådan lovændring virkelig kan være nødvendig. Jeg mener, man burde have undladt at fremsætte lovforslaget, og jeg synes ikke, der foreligger nogen begrundelse for lovforslaget i de officielle oplysninger, vi har om landbrugets stilling, bortset fra de tilfælde, hvor loven ikke er overholdt.

Landbrugsministeren (Smørum): Det ærede medlem hr. Jørgen Gram rettede det direkte spørgsmål til mig, om dette lovforslag er kommet frem efter opfordring fra landboforeningerne. Jeg kan svare det ærede medlem, at det er det. Iøvrigt er jeg ikke uenig med det ærede medlem i hans betragtninger. Jeg forstod på det ærede medlem, at det var hans opfattelse, at de likviditetsvanskeligheder, landbruget har i øjeblikket, væsentlig skyldes den gennemførte kreditstramning. Enhver, der kender forholdene derude, kan jo nok se, at kreditstramningen rammer de landbrugere, som

er økonomisk dårligt stillet, meget hårdt. Imidlertid må vi huske på, at når der er mangel på penge i mange landbrugerhjem for tiden, hænger det noget sammen med den voldsomme mekanisering, der har fundet sted i de senere år. Det er særlig mange af de unge landmænd, de, som har købt deres ejendomme i de senere år til meget høje priser, og som har gennemført mekanisering for mange penge, der i øjeblikket sidder vanskeligt i det. Som jeg fremhævede ved lovforslagets fremsættelse, har dette års sene høst og de dårlige høstforhold, naturligvis i forbindelse med de andre ting, jeg har nævnt, forværret de øjeblikkelige likviditetsvanskeligheder. Mindre høstudbytte, dyrt og besværligt arbejde med høstens indbjergning har stillet sig hindrende i vejen for den ellers normale afvikling af landbrugets løse gæld, som den foregår, når man har fået høsten i hus.

Jeg blev spurgt, om købmandsorganisationerne havde givet tilslutning til lovforslaget. Det har de ikke, men jeg har haft lejlighed til at tale med adskillige købmænd, og jeg håber, at der er mange købmænd, der på samme måde som dem, jeg har talt med, vil forstå, at hvis man går altfor strengt frem under disse forhold, vil det ramme urimeligt hårdt i mange landbrugerhjem. Jeg tror, at mange forstående købmænd i stedet for at kræve deres tilgodehavende vederlagt med dårligt korn, som de ikke kan give en ret høj pris for, vil indrømme deres kunder en mulighed for at afvikle deres gæld ved at lade dem bruge kornet til at fodre nogle svin op med, så de på den måde kommer lidt lempeligere igennem.

Når der tales om kreditstramningen, som rammer meget hårdt mange steder, vil jeg gerne benytte denne lejlighed til for mit vedkommende at sige, at jeg tror, det ville være meget godt, om man her i folketinget snart kunne tage sig sammen til at gennemføre andre forbrugsbegrænsende foranstaltninger og så til gengæld lempe lidt på kreditstramningen, som i mange tilfælde rammer hårdt og går ud over de fattigste. Jeg har set adskillige eksempler på, at landmænd for tiden sælger ud af deres gode brugsdyr for at klare deres høstgældsforpligtelser. Det er ikke forhold, som man samfundsmæssigt set kan ønske fortsat.